

S Pèrkmandlhaus

È aperto a Palù il nuovo museo che racconta la vita dei minatori e il loro faticoso e pericoloso lavoro. Si chiama “S Pèrkmandlhaus”, la casa dello “Pèrkmandl”, l’omino che salvava e aiutava questa povera gente costretta a lavorare sotto terra. È aperto dal giovedì alla domenica dalle 10 alle 12.30 e dalle 13.30 alle 18. L’offerta è impreziosita dalla possibilità di visitare l’unica miniera della valle dei Mòcheni, messa in sicurezza.

S Bersntol, a vòrt, ist gaben gònz a bis prochen van jecher ont eckeler as nou hait sai’n, durch sai’n verpai gòngen kloa’na pachler as sai’n augòngen anau en hoa’ ont as aro sai’n kemmen

finz za riven òlla zòmm en de Bersn. S hòt nèt haiser gahòp ont koa’ mentsch, s ist a bills tol gaben bou de staun, de pa’m ont de vicher s sai’ augòngen ont aloa’ gabòcksn. Persn, ist kemmen galept lonksom. De lait hom u’gaheift za paun umanònder ont mòchen au de sai’nega haiser, pet de zait, dòra, ist se kemmen òlbe greaser ont de lait òlbe mear stòttlern. Vour zaitn, s hòt gahòp groasa pauern kan schloss va Persn as hom tschöffen ouber en gònze lònt. De hom u’gaheift, asou, za riaven taitscha lait ver za òrbetn en Tol.

S Pèrkmandl hòt gaholven de òrmen, ober earstn, bersntolern as s hom gaòrbetn en de gruam, men denkt sa pet an nain museum as s ist kemmen au’gatu’ en Palai

Men hòt pfuntn bichtega mineraln kan doin saitn, as de hom trong an schouber gèlt en de taschn van groasn. Ont semm, en jor 1500, hòt men au’tun de earstn gruam ont tsuacht s golt. Ber as s hòt s en drinn gaòrbetn, men bisst, s sai’ òrma lait gaben as sai’ jung storm ver de geferliche ont schbar òrbet unter de eart. Pet de unsichere plinder van a vòrt, hòt men gatu’ bos as s ist kemmen tschöffen ont vil vert sait men enkeing

en toat gòngen. S sèll as s ist plim haitzegento, van sèlln tunkegla zaitn, s ist de gruab en Palai, as men kònt pasuachen, ont vil tirn as hòltn offet lecher as nea’met bisst bou as de trong. Ver za denken, alura, de doin òrmen òrbeter ont de earstn bersntolern, ist kemmen au’gatu’ en Palai an museum as de gschicht va de gruabòrbet. S ist kemmen gahoast S Pèrkmandlhaus ver za tschbinnen en Pèrkmandl, s mandl as s hòt gaholven de knòppn za vliachen van ferlech ont òrbetn a ker mear en sicher. Der museum, ist offet van pfinsta finz en sunta, en de vria van 10.00 finz um 12.30 ont nomitto van 13.30 finz um secksa zobeniz.

Chiara Pompermaier

CIMBRO DAR BEGE VON LAAS IZ UMMANA VON PESTN PONTÀRN VON TRENTINO

Hèrta aubart

Anche la Strada del Menador entra a far parte delle Grandi Salite del Trentino: 23 itinerari dedicati alle due ruote che permettono di pedalare tra indimenticabili paesaggi di montagna, cime dolomitiche e verdi altipiani. Solo otto chilometri di asfalto per coprire un dislivello di ottocento metri, con una pendenza massima che arriva a sfiorare addirittura il 13%.

Soinda laüt bo da se nètt djukhan nidar azta dar bege khinnt hèrta stikhlar. Az bi’ di sèlne bo da gian pin rat. Untar in reng, tortimitt in nebl, pitt a sunn bo da khocht ànka di knott: azta iz pasiong se

Ploaz ratfarar zornìrn disan bege zo vorstiana biavl varlernda soine schinkh. Di laitung rift nàmp affon 13% un rivan fin zöbrest iz a rett nètt lai vor alle

mearar baz acht kilòmetre bo da dekhan an spunng vo quase achthundart metre. Ma heft o laise zo giana aubart un sa von earst kilòmetro di laitung iz nia mindar baz in 9%. Ma ‘z iz benn ma gloabet zo hàbaz romai dartànt bo da dar lest tòko paìrt a maur au gradiu, pitt a laitung von 12,6%. Nà de bege dar balt, pitt ploaz vichar, un bobrall an panoràma bo da belamànn ma hòachartze paìrt hèrta mearar nàmp in sèlne gimalt von a kunstlar: grümmane pèrng, baize spitzan, zboa sea, un di statt laise laise bo da inkeat vort. Nànka di sèlne bo da loavan nà in orolodjo manse nètt auhaltz zo rasta almàngo an minut benn sa rivan affon Belvedere. A bolta zait zo gidenkha bi’ schumma ‘z izta disa groaza Earde bo bar hām, vor bemm ‘z geata laise, odor djùsto di zait vor an “selfie” vor di sèlne bo da hām gech. Un bidar au. Zöbrest, biane bait, di Zimbarhoachebene: pinn rat est saitma girift in di stòrdja.

Luca Zotti

mochan gian zo traiba uminum di sèln pedéln krablante laise laise au pa’ pèrng. Aztar sait gânt pinn auto nidar un au pa’ Laas in dise tang bartar sichar hām gibèslt in di lestn zboa bochan. Earst vo alln, ‘z sachan bo da sprinkh in di oang an earst, iz ke soinda vil mearar ratfarar. Daz zboate iz ke soinda vil mearar tafln auz nà in bege, ma nètt vor di aute.

Trentino Marketing – di firma bo da süacht zo ziaga vur in turism in ünsarna provintz – pitnàndar pittar Accademia della Montagna hatt zornirt disan lännggez 23 stikhle pontàrn zo macha luste alle di sèlne bo da hām gearn zo macha disan sport pinn rat. Von Bondù affon pass vo Pampeago, von Manghen affon Pordoi, vo Alla affon Vetriolo, pasàrante von Laas o: bobrall bo da ànka di aute sbitzan zo riva zöbrest, sèmm gianda

Dar bege ziageze au nà in pèrge vor 8 kilòmetre

di radfarar o. Alle khön ke dar bege von Laas iz ummandar von pestn vo dar provintz. Auzgiritet von soldàn von earst Bèltkriage, no haüt disar krätz tiafin khnott von pèrge kontàrtaz vo fadige. Vo Kalnètsch atz Monteruf in a segno

Meneghelli
dal 1946

**PRODUZIONE
ARTIGIANALE
FABBRICA
RETI E MATERASSI**
www.meneghellimaterassi.it

MORI (TN) - Largo Villanuova, 32

0464 91 81 59